

Lucía Pàmpols Teixidó

INGURUMENA ALDARRI

AKTIBISMO GOIZTIARRA

"Lucía naiz eta 9 urte ditut. Xaviren arreba naiz, bikiak eta haur goiztiarrak gara, baina lehen unetik laguntzarik gabe arnastu nuen; nire aitak borrokalaria naizela dio beti. Corbins ize-neko Lleidako herri txikian bizi naiz. Nire adineko haurrak bezalako neska arrunta naiz eta natura maite dut. Ingurumena niretzat altxor bat da, animaliak eta zuhaitzak ikusten ditudan bitartean aire garbia arnastu ahal izateko gunea, hain zuzen ere. Horregatik bihotzak eta gorputzak eskatzen dit nire esku dagoen guztia egitea, merezi duen bezainbertze zaintzeko planeta".

"Geure burua zaintzeko ezinbertzekoa da planeta zaintzea"

Kataluniako Greta Thunberg goitzenarekin identifikatzen du batek baino gehiagok Lucía Pàmpols Teixidó (Corbins, Katalunia, 2012). Familiarekin txangoak egitean topatutako zikinkeriarekin kezkatuta, Lulú Clean Planet egitasmoa abiatu du, zabor bilketak antolatzeko egitasmoa.

 SAIOA BALEZTENA DANI CODINA

Noiz eta nola jaio zen Lulú Clean Planet ekimena?

Duela urtebete, gutxi gora behera. Aitarekin batera mendian txangoak egiten genituenean zikinkeria pila topatzen genuen. Gehiegi. Halako batean zerbait egin behar genuela pentsatu eta aitari proposatu nion ingurumena zaintzeko ekimenen bat sustatzea. Hasieran, aitarekin batera egiten genituen bilketak: txangoa egitera joan eta poltsa batzuk eramaten genituen motxilan zikinkeria biltzeko. Baina, poliki-poliki, konturatu ginen gutxi egiten genuenarekin ez zela nahikoa, eta harago joatea pentsatu genuen. Hasieran, mugikorreko aplikazio bat sortu nahi genuen, baina garestiegia zenez Instagrameko profila sortzea erabaki genuen. Horrela jaio zen @LuluCleanPlanet. Jende gehiagorengana iristea zen helburu nagusia.

Zeintzuk dira zure erreferenteak?

Egia erran, ez dakit. Tira, Greta Thunberg jarraitzen dut eta egiten duena miresten dut. Bertzalde, ikaragarri gustatu zait Raül Hurtado, José Ibañez eta Claudia Mosqueraren *Aturem la invasió* liburua, gauza anitz ikasi ditut. Adibidez, bi ordutik plastikozko botilak pilatuko bage-

nituz ilargiraino iritsiko ginatekeela jakin nuen. Pentsa!

Ingurumenaren aldeko aktibista zarela erranen zenuke?

Duela gutxi arte ez nekien zer zen aktibista izatea. Baina, hein batean bai, uste dut. Izan ere, gustatzen zaizkidan gauzak egiten ditut planeta zaintzeko ekimenen bitartez, eta ingurumena zaintzearen aldeko kontzientzia areagotzen saiatzen ari naiz. Beraz, bistaratzen ari naiz nire ekarpenik gabe jorratuko ez liratekeen gaiak...

Zenbateraino dago barneratuta zure adineko lagunen artean ingurumena zaintzearen garrantzia?

Bueno, denetarik dago... Erranen nuke gutxi batzuek kontzientzia hartu dutela, baina bertzeek ez. Egia da gelako lagun batzuek parte hartu dutela nik antolatutako bilketetan, babesa eman didate, baina bertze batzuek ez. Eta larriena da gauzak lurrera botatzen jarraitzen dutela... Paso egiten dute!

Eta helduek?

Hemen ere denetarik dago. Erranen nuke gehienak euren burua zain-

"Gure planeta da, beraz, gure etxea izango balitz bezala zaindu beharra dugu. Eta ez gara zaintzen ari".

tzearekin kezkatuago daudela, planeta zaintzearekin baino. Eta nire ustez geure burua zaintzeko ezinbertzekoa da planeta zaintzea, planetarik gabe ezingo garelako bizi.

Eta, zer deritzozu enpresen edo boterea duten pertsonen jarreraz?

Kezkagarria iruditzen zait, plastiko gehiegi sortzen dutelako. Nik kartoizko enbaseak erabiliko nituzke beti...

Nola antolatzen dituzu bilketak?

Hasteko, tokia aukeratu dugu, zikinkeria aunitz dauden gunek identifikatu. Gero, bideo bat publikatu dut Instagramen deialdia iragartzeko; eguna eta ordua zehaztu. Ondoren, hitzorduan bertan antolatzen gara eta gunea handia bada taldeetan banatzen gara. Zikinkeria guztia bildutakoan materialen bereizketa egiten dugu eta jasotakoa pisatzen dugu. Azkenik, behar den tokian botatzen dugu edo, udalaren babesa badugu, eurei eramaten diegu beraiek botatzeko.

Erakunde publikoen babesik ba al duzu?

Nire familiaren babesa dut beti, eta tar-teka, laguntza puntualen bat jaso dugu, bai: bilketaren batean udalak poltsa bat

prestatu du ura eta frutaren batekin eta bilketa egiteko behar dugun materiala erraztuz. Baina, normalean, ez dugu erakunde publikoen babesik izaten eta, beraz, guk antolatzen dugu gure kabuz.

Zenbateraino da garrantzitsua erakunde publikoen konpromisoa ingurumena zaintzerako orduan?

Euren konpromisoa ezinbertzekoa da, zerbaitetarako dira politikari, ezta? Euren dute boterea eta, beraz, euren kudeatu beharko lukete guk egiten duguna. Planeta pikutara botatzen badugu, ezingo dute boteretik izan, gainera. Tira, ardura euren da eta, beraz, funtsezkoa iruditzen zait ingurumenaren inguruko kontzientziario honetan erakunde publikoek ere bat egitea.

Nola baloratzen duzu jendearen erantzuna bilketak antolatzen dituzuean?

Baikorra naiz, jendea animatzen delako. Gainera, bilketa desberdinetan errepikatu duten lagunak ere badaude. Garrantzitsua iruditzen zait hori. Eta biltzen dugunaz gain, erabakigarria ikusten dut kontzientzia sortzen ari garela: gero eta jende gehiagok jarraitzen du egiten duguna eta interesa sumatzen dugu. Gusta-

tzen zait ikustea bilketen ondotik jendea pozik bueltatzen dela etxera.

Irteeraren bat hitzartuta duzue orain?

Egia erran, ez. Nire gurasoek lan anitz dute eta Gabonak iristear direla kontuan hartuz, gehiago. Hala ere, hori gerta zitekeela ikusirik, eta bilketen erritmoa ez gelditzeko, #LuluCleanChallenge egitasmoa sustatu dugu: hainbat eskolatarata gutun bat bidali genuen bilketak egiteko irteerak euren antolatzeko. Parte hartzen ari diren guztien artean nire gurasoen FESTUC Teatre konpainiaren antzeppen bat zozketatu dugu.

Zein uste duzu dela planeta zaintzeko erronka nagusia?

Batetik, plastikoa eta zikinkeria gutxiago sortzea. Eta bertetik, gauzak lurrera ez botatzea eta fabrikek ke gutxiago ateratzea. Baina, horren gainetik erranen nuke garrantzitsuena dela biztanleriaren artean errespetua berreskuratzea, gainontzekoekin errespetuz jokatu badugu ingurumenari ere laguntzen diogulako. Catalunya CleanUp Challenge egitasmoak erraten duen bezala, "ez da gure etxea, baina bai gure planeta". Beraz, gure etxea izango balitz bezala zaindu beharra dugu. Eta ez gara zaintzen ari. ●